

ОДЕСЬКИЙ ЗАКЛАД ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ
«ЯСЛА-САДОК» № 140 ОДЕСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ

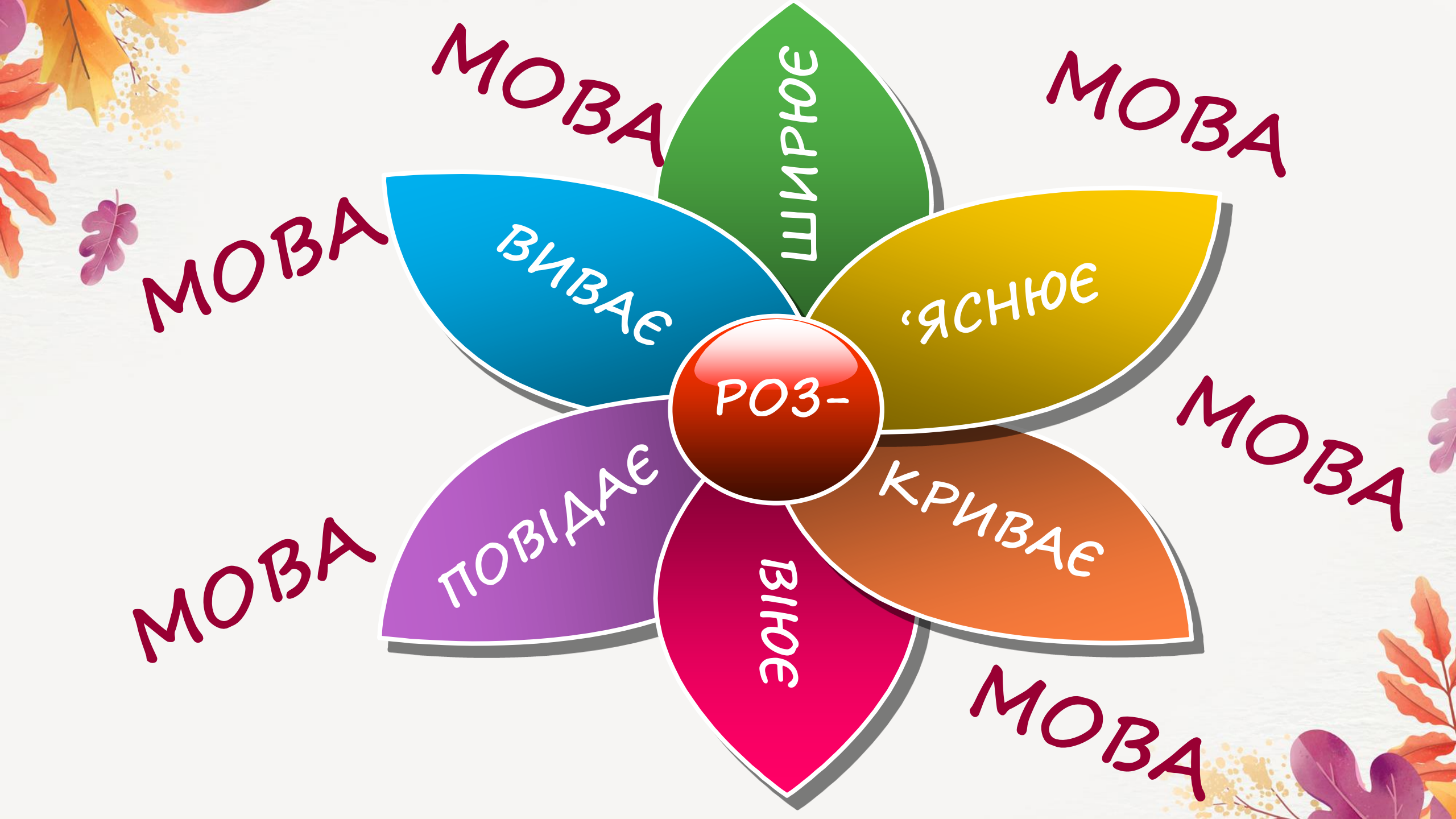
**«Мовний спецкурс
«РозМОВА»
для педагогів ЗДО**

РозМОВА

Вивчаю - не чекаю!

РОЗ-

ЭНДЮЄ

ВИВАЄ

‘ЯСНЮЄ

ПОВІДАЄ

КРИВАЄ

ВИНОЄ

МОБА

МОБА

МОБА

МОБА

МОБА

МОБА

В системі українського мовленнєвого етикету розрізняють 15 видів стійких мовних висловів:

1. Звертання
2. Вітання
3. Знайомство
4. Запрошення

5. Прохання
6. Вибачення
7. Згода
8. Незгода
9. Скарга
10. Втішання
11. Комплімент
12. Несхвалення
13. Побажання
14. Вдячність
15. Прощання

Структура мовленнєвого етикету:

звертання	привітання	прощання	вибачення	подяка
побажання	прохання	знайомство	поздоровлення	запрошення
пропозиція	порада	згода	відмова	співчуття
	комплімент	присяга	похвала	

ЗВЕРТАННЯ

Найяскравіший і часто вживаний вид мовленнєвого етикету.

Суть його полягає в тому, щоб «назвати» співрозмовника з метою привернути його увагу, звернутись з проханням чи пропозицією.

пане (пані, панове), добродію (добродійко, добродіі), друзі, товариство, колеги, громадо, громадянине (громадянку, громадяни), товаришу (товаришко, товариші), які супроводжують етикетні означення вельмишановний, вельмиповажний, глибокоповажний, високодостойний, шановний, дорогий,

Вікторе Андрійовичу, Іване Степановичу, Юліє Володимирівно

ВІТАННЯ

одна з найважливіших функцій в комунікативному акті) – з нього починається спілкування, а часто ним же і обмежується як етикетним ритуалом. Цим пояснюється спеціалізований характер і певний автоматизм вітальних висловів.

*Доброго ранку! Добрий день!
Добрий вечір! Здрастуйте!
Привіт! Дай, Боже!*

ПРОЩАННЯ

це слова і вислови, які говорять, коли розлучаються.

Мовленнєва частина прощання простіша, ніж вітання. Переважно це співвідносні формули, що мають інколи антонімічний характер

До побачення! Прощай! Будь здоров!

На все добре! Бувайте здорові! Щасливо!

Прощайте! – це прощальний вислів, пов'язаний з ритуалом просити пробачення перед розлукою за можливі провини.

ПОДЯКА

Означає висловити вдячність, бути вдячним за щось. У висловах подяки виразніше виявляється функція ввічливості, тому їх використання належить до обов'язкових етикетних настанов

*На здоров 'я! Носи на здоров 'я! Прошу! Будь ласка! Дякую! Спасибі! щиро, сердечно, уклінно, дуже, глибоко, вельми.
Дуже вдячний за Вашу турботу! Щиро Вам дякую!*

*Дозвольте висловити вам подяку! Прийміть мою найщирішу вдячність! Складаю щиру подяку! Дякую за співпрацю! Дякую за увагу! Дякую за запитання! Дякую рецензентові за слушні зауваження!
Дякую керівникові за допомогу та цінні поради!*

ВИБАЧЕННЯ

Означає усвідомлення своєї провини і намагання її спокутувати за допомогою спеціальних висловів. Воно завжди супроводжується проханням вибачити, тобто виявити поблажливість, простити провину.

Прошу вибачення (пробачення, вибачити, пробачити) за... Прошу вибачення (пробачення, вибачити, пробачити) за... Пробачте! Вибачте!

ПРОХАННЯ

Спонукальна мовленнєва дія у ввічливій формі з метою чогось домогтися від адресата.

Мовні засоби прохання можуть використовувати як вислови привернення уваги

Будьте ласкаві! Будь ласка! Ласкаво прошу! Прошу! Будь ласка!

ЗГОДА

Це позитивна відповідь на прохання, наказ, погодження з думкою, твердженням співрозмовника. Виражають переважно фразами *Так! Звичайно! Безперечно! Добре! Будь ласка! Погоджуюсь!*

доведеться (погодитись); очевидно (це саме так); правдоподібно (що так воно і є); не можна заперечувати, але, доцільно було б; хотілося б, мабуть, напевно, можливо, очевидно, на мою думку

КОМПЛІМЕНТ

Слова, які містять невелике перебільшення позитивних якостей людини, а також стосуються зовнішнього вигляду. Особливість компліменту як елемента мовленнєвого етикету – викликати симпатію співрозмовника, піднести йому настрій, зробити приємність.

Мені приємно разом з вами працювати! Ви чудовий фахівець! Я щасливий працювати під Вашим керівництвом!

1

Прилетіли горобці – говорили про крупці. Не про крупці, не про крупицю, а про круп'ячко.

2

Пилип прилип, прилип Пилип. Пилип плаче. Пилип посіяв просо, просо поспіло, пташки прилетіли, просо поїли.

3

Мусію, Мусію. Муку сію, печу паляниці, кладу на полиці. Мусій, муку сій, печи паляниці, клади на полиці

Українське караоке

Українська мова караоке

муз. Володимир Климюк
сл. Надія Янчук

Скарбничка

Для теорії

- Прочитайте більше про те, як треба звертатися
- Вживання кличного відмінка

Для практики

- Пісня: «Ой, дівчино, шумить гай»
- Пісня: «Ой, зійди, зійди, ясен місяцю»
- Пісня: «Плавай, плавай, лебедонько»

Прослухайте зазначені пісні та звертайте увагу на слова у кличному відмінку.

Знайдіть українські пісні зі звертанням. Поділіться улюбленими піснями при наступній зустрічі.